

Eugen SIMION

Gh. Mihăilă. Schiță de portret

Abstract

The author speaks about his friendship with Academician Gh. Mihaila, one of the greatest Romanian specialists in Slavic languages and culture. He praises the scholar's intellectual probity and discusses about his important contributions.

Keywords: Gh. Mihaila, homage, Slavic languages, Romanian medieval literature.

Colegii, prietenii, specialiștii în culturile slave din mai multe generații din țară și străinătate se pregătesc, mi se spune, să-l omagieze pe profesorul Gh. Mihăilă cu prilejul împlinirii vârstei de 80 de ani. Mă alătur lor, cu o *tableță* în care aş vrea să concentrez prețuirea, simpatia și, dacă îmi îngăduie, prietenia intelectuală pe care o am pentru acest om învățat și prob. L-am cunoscut demult, în calitatea mea de coleg puțin mai tânăr, în cadrul facultății noastre comune, *Facultatea de Filologie* din București. L-am cunoscut mai bine, după 1993, când a fost ales membru corespondent și, apoi, membru titular al Academiei Române și am colaborat mulți ani (opt) cât timp am condus, ca președinte, acest înalt și dificil for științific și cultural (dificil prin natura lucrurilor: 181 de membri, 181 de destine, 181 de personalități ireductibile, la care se adaugă 3000 de cercetători repartizați în 60 de institute de cercetare)... La sugestia mea, a acceptat să preia conducerea Editurii Academiei Române și, totodată, să conducă, interimar, adică vreo 6-7 ani buni, Secția de Filologie și Literatură. Alegerea mea s-a dovedit, de data aceasta, bună (în alte cazuri, trebuie să mărturisesc, intuițiile mele au fost, dacă nu catastrofale, au fost, oricum, regretabile!): prof. Gh. Mihăilă s-a devotat misiunii sale academice, a pus pasiune, responsabilitate și, evident, a pus știința sa

în slujba proiectelor sale și ale instituției pe care o reprezenta. Spun mereu că românii au multă fantezie și inteligență, dar – în sferă intelectuală – sunt de multe ori delăsători, suferă de *accedia* și de *adamism*, mai direct zis: părăsesc lucrurile la jumătate, nu termină ceea ce începuseră cu entuziasm...

Profesorul Gh. Mihăilă este ardelean și, potrivit lui Blaga, ardelenii se deosebesc de noi, valahii, prin faptul că se țin de cuvânt și duc lucrurile la capăt. Nu sunt, în totalitate, de acord cu această idee (nu toți valahii sunt Mitici, adică oameni de vorbe, pot fi și oameni de fapte, dovadă că ei au înnoit structurile sociale și au construit România modernă!), dar trebuie să recunosc că, în cazul profesorului Gh. Mihăilă, remarcă poetului se confirmă: Gh. Mihăilă este un om care nu-și schimbă opiniile de la o zi la alta, iar când începe ceva, nu se află în treabă, nu amână la infinit ridicarea zidurilor unei opere... Este, dar, un bun ardelean din acest punct de vedere...

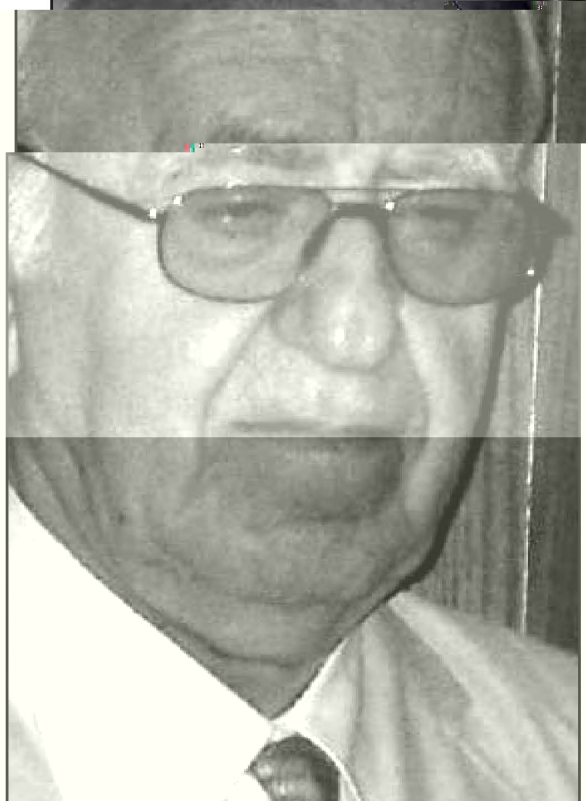
Acad. Gh. Mihăilă este însă, înainte de orice, un om cu multă știință de carte, un slavist eminent, un „vechist” dintr-o speță pe cale de dispariție, am impresia, în zilele noastre. Ar fi bine să mă înșel și *speța* de care vorbesc să dăinuie și să rodească în viitor, dar am semnele mele, și semnele indică altceva. De pildă: Institutul „G. Călinescu” pregătește de mulți ani o enciclopedie a lite-

Consult lista de lucrări a prof. Mihailă și constat că ele acoperă o plajă întinsă de teme, de la *împrumuturile sud-slave în limba română* la *cultura și literatura română veche în context european*. Studii, îmi dau seama, serioase, intrate în bibliografia esențială a acestei specialități aride și necesare. Despre substanța lor au vorbit și, nu mă îndoiesc, vor vorbi în continuare slaviștii, „vechiștii” noștri.

În ce mă privește, remarc contribuția Academicianului Gh. Mihailă la elucidarea cazului *Învățăturilor lui Neagoe Basarab...* și, totodată, contribuția sa la încheierea *Dicționarului tezaur al limbii române*, cel mai vechi și mai așteptat proiect al Academiei Române. Început în anii '80 ai secolului al XIX-lea de Hasdeu, dicționarul a fost terminat zilele trecute. Este opera a câtorva generații de filologi... Gh. Mihailă s-a alăturat lor, în ultimul deceniu, și această operă sisi-fică, a fost dusă, în sfârșit, la capăt. Evenimentul a fost sărbătorit în Aula Academiei. Din păcate, Acad. Gh. Mihailă – unul dintre artizanii acestei lucrări monumentale - n-a putut fi de față. Îi transmit, pe acest petec de hârtie, gândul meu de recunoștință și fir-tisirile mele cele mai calde...

Când Acad. Gh. Mihailă și-a prezentat discursul de recepție, i-am răspuns spunând, între altele, că firea lui statornică și decizia lui în tot ce face mă duce cu gândul la un țăran din vechea generație care, nevoit să urce într-un timp determinat un munte înalt și dificil, o ia încet, nu se grăbește, pare că, dacă nu va abandona, va ajunge după apusul soarelui, dar, surpriză!, nu se întâmplă acest eșec: țăranul nostru ajunge la timp în vârful muntelui, cum chibzuise, și se odihnește calm și tăcut, ca când ar fi fost

raturii române vechi... și, din lipsă de specialiști (specialiști care să stăpânească acest domeniu spiritual și să dorească să lucreze!), proiectul nostru întârzie de la an la an... Promisiuni, jurăminte, amânări de la un anotimp la altul... scenariul cunoscut. Ce-i curios este faptul că tinerii cercetători

nu dau tot ceea ce promisiunea acestor tineri de